

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2016.3.9.
COM(2016) 142 final

2016/0075 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól
mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló
539/2001/EK rendelet módosításáról**

(Grúzia)

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az Európai Unió és Grúzia közötti vízumliberalizációs párbeszéd 2012 júniusában indult. 2013 februárjában az Európai Bizottság a vízumliberalizációról szóló cselekvési tervet terjesztett elő a grúz kormánynak. A Bizottság vállalta, hogy – amint a grúz kormány eleget tett a vízumliberalizációról szóló cselekvési tervben meghatározott valamennyi kritériumnak – javaslatot tesz arra vonatkozóan, hogy a biometrikus útlevéllel rendelkező grúz állampolgárok rövid távú tartózkodás céljából vízummentesen utazhassanak az Európai Unió területén.

Az EU és Grúzia a vízumliberalizációs párbeszéd megkezdése előtt párhuzamosan vízumkönnyítési megállapodást és visszafogadási megállapodást kötött, melyek 2011. március 1-jén léptek hatályba. A vízumliberalizációs párbeszéd megkezdésének és folytatásának előfeltétele volt e megállapodások teljes körű és hatékony végrehajtása.

A vízumliberalizációról szóló cselekvési terv négy témakör köré épül: okmánybiztonság, ideértve a biometrikus azonosítókat is (I. témakör); integrált határigazgatás, migrációkezelés és menekültügy (II. témakör); közrend és közbiztonság (III. témakör); valamint külkapcsolatok és alapvető jogok (IV. témakör). A cselekvési terv e négy, gyakorlati szempontból releváns témakör mindegyikében számos konkrét kritériumot állapított meg mind a jogszabályi, szakpolitikai és intézményi keret elfogadása (1. szakasz), mind pedig annak hatékony és fenntartható végrehajtása (2. szakasz) érdekében.

Az EU és Grúzia közötti vízumliberalizációs párbeszéd megkezdése óta a Bizottság jelentést készített az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a Grúzia által a vízumliberalizációról szóló cselekvési terv első és második szakaszának négy témakörében meghatározott kritériumok teljesítése terén tett előrelépésről. Az előrelépést az uniós tagállami szakértők által lefolytatott helyszíni értékelések és a Grúzia által rendelkezésre bocsátott részletes információk alapján értékelték.

2013. november 15-én a Bizottság elfogadta első eredményjelentését¹ a vízumliberalizációról szóló cselekvési terv Grúzia általi végrehajtásáról, és több ajánlást tett az első szakasz (jogalkotás és tervezés) teljesítésére vonatkozóan.

2014. október 29-én a Bizottság elfogadta második eredményjelentését², amely azt a következtetést vonta le, hogy Grúzia teljesítette a vízumliberalizációról szóló cselekvési terv első szakaszára vonatkozó kritériumokat, és sor kerülhet a második szakasz kritériumai tekintetében való értékelésre. 2014. november 17-i következtetéseiben a Tanács egyetértett a Bizottság értékelésével. A jelentést az EU-ba utazó grúz állampolgárokra vonatkozó jövőbeli vízumliberalizáció lehetséges migrációs és biztonsági hatásait vizsgáló értékelés kísérte.

A Bizottság 2015. május 8-án fogadta el harmadik eredményjelentését³ a vízumliberalizációról szóló cselekvési terv Grúzia általi végrehajtásáról. A jelentés megerősítette, hogy Grúzia túlnyomórészt eleget tett a vízumliberalizációról szóló cselekvési terv négy témakörében meghatározott valamennyi kritériumnak, és meghatározta azokat az intézkedéseket, amelyek megtételével biztosítható lenne a cselekvési terv második szakaszához kapcsolódó valamennyi kritérium teljesítése.

¹ COM(2013) 808 final.

² COM(2014) 681 final.

³ COM(2015) 199 final.

2015. december 18-án elfogadott negyedik – és egyben utolsó – eredményjelentésében⁴ a Bizottság úgy ítélte meg, hogy Grúzia megvalósította a szükséges előrelépéseket, és a fennmaradó kritériumok eredményes és fenntartható teljesítéséhez szükséges valamennyi reformot végrehajtotta. Ezen értékelés alapján és az EU és Grúzia közötti vízumliberalizációs párbeszéd kezdete óta végzett folyamatos nyomon követés és jelentések eredményeire figyelemmel a Bizottság megerősítette, hogy Grúzia eleget tett a vízumliberalizációról szóló cselekvési terv második szakasza négy témakörében meghatározott valamennyi kritériumnak. A Bizottság továbbá kimondta, hogy 2016 elején az 539/2001/EK rendelet módosítására irányuló jogalkotási javaslatot terjeszt elő Grúziának azon országok listájára (II. melléklet) való átsorolása céljából, amelyek állampolgárai mentesek a vízumkötelezettség alól.

A vízumliberalizációról szóló cselekvési tervre vonatkozó jelentéstételen felül a Bizottság továbbra is nyomon követte a vízumkönnyítési és visszafogadási megállapodások végrehajtását, nevezetesen az említett megállapodások keretében létrehozott vegyes bizottságok révén. Mindkét bizottság legutóbbi ülését 2015. október 13-án tartották Brüsszelben. Ezzel összefüggésben a Bizottság megállapította, hogy a két megállapodás végrehajtása összességében nagyon kielégítő volt.

- **A javaslatnak a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel és más uniós politikákkal való összhangja**

Az 539/2001/EK tanácsi rendelet⁵ felsorolja a tagállamok külső határainak átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országait. Az 539/2001/EK rendeletet Írország és az Egyesült Királyság kivételével valamennyi tagállam, továbbá Izland, Liechtenstein, Norvégia és Svájc alkalmazza. A rendelet az Unió a bármely 180 napos időszakon belül 90 napot meg nem haladó rövid tartózkodásokra vonatkozó közös vízumpolitikájának részét képezi.

Grúzia jelenleg az 539/2001/EK rendelet I. mellékletében van felsorolva, vagyis azon országok között szerepel, amelyek állampolgárainak a tagállamok területére való utazáskor vízummal kell rendelkezniük.

Az 539/2001/EK rendeletet legutóbb a 259/2014/EU rendelet⁶ módosította, amikor Moldovát – az ország vízumliberalizációról szóló cselekvési tervének sikeres teljesítését követően – átsorolták azon országok listájára, amelyek állampolgárai mentesek a vízumkötelezettség alól; majd az 509/2014/EU rendelet⁷, amikor öt karib-tengeri térségi⁸ és tizenegy csendes-óceáni térségi ország⁹, valamint Kolumbia, Peru és az Egyesült Arab Emírségek állampolgárai – feltételezve az EU és a megfelelő harmadik országok közötti vízummentességi megállapodások megkötését – a vízumkötelezettségre vonatkozó listák rendszeres felülvizsgálatát követően mentesültek a vízumkötelezettség alól.

⁴ COM(2015) 684 final.

⁵ A Tanács 2001. március 15-i 539/2001/EK rendelete a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról, HL L 81., 2001.3.21., 1. o.

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 2014. április 3-i 259/2014/EU rendelete a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló 539/2001/EK tanácsi rendelet módosításáról (HL L 105., 2014.4.8., 9. o.).

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2014. május 15-i 509/2014/EU rendelete a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló 539/2001/EK tanácsi rendelet módosításáról (HL L 149., 2014.5.20., 67. o.).

⁸ Dominika, Grenada, Saint Lucia, Saint Vincent és Grenadine-szigetek, Trinidad és Tobago.

⁹ Kiribati, Marshall-szigetek, Mikronézia, Nauru, Palau, Szamoa, Salamon-szigetek, Kelet-Timor, Tonga, Tuvalu, Vanuatu.

Az 539/2001/EK rendelet (az 509/2014/EU rendelettel bevezetett) –1. cikkében foglalt rendelkezések meghatározzák azokat a kritériumokat, amelyeket figyelembe kell venni azon harmadik országok – eseti értékelés alapján történő – meghatározásánál, amelyek állampolgárai vízumkötelezettség alá esnek vagy e kötelezettség alól mentesek. Ilyen kritériumok többek között „az illegális bevándorlás, a közérdek és a közbiztonság, valamint a gazdasági előnyök, ezen belül is különösen a turizmus és a külkereskedelem szempontjai, továbbá az Uniónak az érintett harmadik országokkal fenntartott külkapcsolatai, ezen belül is különösen az emberi jogokkal és az alapvető szabadságokkal kapcsolatos megfontolások, valamint a regionális koherencia és a viszonyosság vonatkozásai”¹⁰. Különös figyelmet kell fordítani az érintett harmadik országok által kibocsátott úti okmányok biztonságára.

Nem szükséges a grúz állampolgárokra vonatkozó vízummentesség bevezetésének előfeltételeként határozni meg az EU-val való vízummentességi megállapodás megkötését, mivel Grúzia már korábban mentesítette az Unió valamennyi polgárát a (180 napos időszakon belül) 90 napot meg nem haladó tartózkodásokra vonatkozó vízumkötelezettség alól. E határozat visszavonása vagy a vízummentességgel való visszaélés esetén az 539/2001/EK rendelet meglévő kölcsönösségi és felfüggesztési mechanizmusai elegendő jogorvoslati lehetőséget kínálnak.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

Mivel a javaslat az Unió közös vízumpolitikájának módosítására irányul, jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 77. cikke (2) bekezdésének a) pontja. A javasolt rendelet a schengeni vívmányok továbbfejlesztését képezi.

• Szubszidiaritás

Mivel az 539/2001/EK rendelet az Unió jogi aktusa, csak egyenértékű jogi aktussal módosítható. A tagállamok nem léphetnek fel önállóan.

• Arányosság

A fentiek miatt a politikai célkitűzés más úton nem érhető el.

• A jogi aktus típusának megválasztása

Lásd a fentieket.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

• A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata

n.a.

¹⁰ A Tanács 2001. március 15-i 539/2001/EK rendelete a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A Tanács Kelet-Európával és Közép-Ázsiával foglalkozó munkacsoportja (COEST) keretében rendszeres tanácskozássra került sor a tagállamokkal, és számos alkalommal bemutatták a vízumliberalizációs folyamatot az Európai Parlament előtt.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

A Bizottság átfogó adatokat szerzett be a vízumliberalizációról szóló cselekvési tervben meghatározott valamennyi kritérium Grúzia általi teljesítéséről. A Bizottság Grúziáról szóló utolsó eredményjelentéséhez – csakúgy mint az azt megelőző két eredményjelentéshez – bizottsági szolgálati munkadokumentumot¹¹ mellékel, melyben részletesebben ismertette az egyes kritériumok terén elért előrehaladással kapcsolatos háttér-információkat.

- **Hatásvizsgálat**

A szolgálati munkadokumentumok mellékletében a Bizottság aktualizált tényszerű elemzést és statisztikai alapú információkat közölt az EU-ba utazó grúz állampolgárokra vonatkozó jövőbeli vízumliberalizáció lehetséges migrációs és biztonsági hatásairól, a releváns uniós ügynökségektől és érdekelt felektől kapott tájékoztatásra támaszkodva. Nincs szükség további hatásvizsgálatra.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

n.a.

- **Alapjogok**

A javaslat nem érinti hátrányosan az alapjogok védelmét.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

n.a.

5. EGYÉB SZEMPONTOK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A rendelet módosított változata hatálybalépésétől kezdődően közvetlenül alkalmazandó és a tagállamok által haladéktalanul végrehajtandó. Nincs szükség végrehajtási tervekre.

A Bizottság a továbbiakban is aktívan nyomon követi Grúzia folyamatos teljesítményét a vízumliberalizációról szóló cselekvési terv négy témakörében meghatározott valamennyi kritérium tekintetében, a fennálló társulási struktúrák és párbeszéd keretében, valamint – szükség esetén – ad hoc nyomonkövetési mechanizmusok révén.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

n.a.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Az 539/2001/EK rendelet módosítása révén Grúziát az I. mellékletből (azon országok listája, amelyek állampolgárai vízumkötelezettség alá esnek) átsorolják a II. mellékletbe (azon

¹¹ SWD(2015) 299 final.

országok listája, amelyek állampolgárai mentesek a vízumkötelezettség alól). A szöveg kiegészül egy lábjegyzettel, amely szerint a vízummentesség a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) szabványaival összhangban kiállított biometrikus útlevelel rendelkező személyekre korlátozódik.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról szóló
539/2001/EK rendelet módosításáról**

(Grúzia)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 77. cikke (2) bekezdésének a) pontjára,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezetének a nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Az 539/2001/EK tanácsi rendelet¹² felsorolja a tagállamok külső határainak átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országait. A harmadik országokról készített, az I. és II. mellékletben szereplő listák összetételének összhangban kell lennie és maradnia az e mellékletekben meghatározott kritériumokkal. Azon harmadik országokat, amelyek tekintetében e kritériumok terén megváltozott a helyzet, ennek megfelelően át kell sorolni az egyik mellékletből a másikba.
- (2) Megállapítást nyert, hogy Grúzia eleget tesz a grúz kormány számára 2013 februárjában előterjesztett vízumliberalizációs cselekvési tervben meghatározott valamennyi kritériumnak, és ezért az állampolgárainak az EU tagállamainak területére való vízummentes utazásához szükséges valamennyi követelményt teljesíti.
- (3) Ezért Grúziát át kell sorolni az 539/2001/EK rendelet I. mellékletéből a rendelet II. mellékletébe. Ennek a vízummentességnek a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) szabványaival összhangban kiállított biometrikus útlevéllel rendelkező személyekre kell korlátozódnia.
- (4) Ez a rendelet a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek alkalmazásában az Egyesült Királyság a 2000/365/EK tanácsi határozattal¹³ összhangban nem vesz részt. Az Egyesült Királyság tehát nem vesz részt e rendelet elfogadásában, és a rendelet vagy annak alkalmazása rá nézve nem kötelező.

¹² A Tanács 2001. március 15-i 539/2001/EK rendelete a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról, HL L 81., 2001.3.21., 1. o.

¹³ A Tanács 2000. május 29-i 2000/365/EK határozata Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának a schengeni vívmányok egyes rendelkezéseinek alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről, HL L 131., 2000.6.1., 43. o.

- (5) Ez a rendelet a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek alkalmazásában Írország a 2002/192/EK tanácsi határozattal¹⁴ összhangban nem vesz részt. Írország tehát nem vesz részt e rendelet elfogadásában, és a rendelet vagy annak alkalmazása rá nézve nem kötelező.
- (6) Izland és Norvégia tekintetében e rendelet az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság között létrejött, e két államnak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról kötött megállapodás értelmében vett schengeni vívmányok azon rendelkezéseit fejleszti tovább, amelyek a 1999/437/EK tanácsi határozat¹⁵ 1. cikkének B. pontjában említett területhez tartoznak.
- (7) Svájc tekintetében ez a rendelet az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodás értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK határozat 1. cikkének B. pontjában említett területhez tartoznak, összefüggésben a 2008/146/EK tanácsi határozat¹⁶ 3. cikkével.
- (8) Liechtenstein tekintetében ez a rendelet az Európai Unió, az Európai Közösség, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség közötti, a Liechtensteini Hercegségnek az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodáshoz való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyv értelmében a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek az 1999/437/EK határozatnak a 2011/350/EU tanácsi határozat¹⁷ 3. cikkével összefüggésben értelmezett 1. cikkének B. pontjában említett területhez tartoznak.

ELFOGADTÁK EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 539/2001/EK rendelet a következőképpen módosul:

- a) Az I. melléklet 1. részében („ÁLLAMOK”) a Grúziára való hivatkozást el kell hagyni.
- b) A II. melléklet 1. része („ÁLLAMOK”) a következő hivatkozással egészül ki:

¹⁴ A Tanács 2002. február 28-i 2002/192/EK határozata Írországnak a schengeni vívmányok egyes rendelkezései alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről, HL L 64., 2002.3.7., 20. o.

¹⁵ A Tanács 1999. május 17-i 1999/437/EK határozata az Európai Unió Tanácsa, valamint az Izlandi Köztársaság és a Norvég Királyság között, e két államnak a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról kötött megállapodás alkalmazását szolgáló egyes szabályokról, HL L 176., 1999.7.10., 31. o.

¹⁶ A Tanács 2008. január 28-i 2008/146/EK határozata az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló társulásáról szóló megállapodásnak az Európai Közösség nevében történő megkötéséről, HL L 53., 2008.2.27., 1. o.

¹⁷ A Tanács 2011. március 7-i 2011/350/EU határozata az Európai Unió, az Európai Közösség, a Svájci Államszövetség és a Liechtensteini Hercegség közötti, a Liechtensteini Hercegségnek az Európai Unió, az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a Svájci Államszövetségnek a schengeni vívmányok végrehajtására, alkalmazására és fejlesztésére irányuló, különösen a belső határokon történő ellenőrzés megszüntetéséhez és a személyek mozgásához kapcsolódó társulásáról szóló megállapodáshoz való csatlakozásáról szóló jegyzőkönyvnek az Európai Unió nevében történő megkötéséről, HL L 160., 2011.6.18., 19. o.

„Grúzia”*

* A vízummentesség a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet (ICAO) szabványaival összhangban kiállított biometrikus útlevelel rendelkező személyekre korlátozódik.

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet a Szerződéseknek megfelelően teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök